

Telegraful Român

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÂNĂ A SIBIULUI

ABONAMENTUL:

Pe un an: 25 lei

Cont nr. 45.10.4.09.2

ARTICOLELE ȘI CORESPONDENȚA

se adresează REDACȚIEI Telegrafului Român,

Sibiu, str. 1 Mai nr. 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază.

Citorii din străinătate se pot abona, adresându-se

la ILEXIM Departamentul Export — Import Presă,

P.O. Box 136-137 — telex: 11226, București,

str. 13 Decembrie nr. 3.

Credința noastră

58. Ierusalimul și răspîndirea creștinismului în întreg imperiul roman

Domnul și Mîntuitorul nostru Iisus Hristos, Cel născut din Prea Curată Fecioară Maria, în ieslea Betleemului, Cel răstignit și înviat a treia zi din morți pentru mîntuirea noastră, a întemeiat Biserica Sa prin care să se continue opera începută de El pe pămînt. În sens dogmatic Biserica a fost întemeiată odată cu propovăduirea Sa pe pămînt, odată cu începerea activității mesianice. În sens istoric și canonic, Biserica a fost întemeiată odată cu răstignirea Sa pe Crucea de pe Golgota, cînd catapetasma templului din Ierusalim s-a rupt în două. La Pogorîrea Duhului Sfînt din 29 mai 783, sau anul 30 al erei creștine, la Rusalii a luat ființă prima comunitate bisericească, alcătuită din cei 3.000 de credincioși aflați cu acea ocazie în Ierusalim și convertiți după predica Sf. Apostol Petru. Căci la acea dată se aflau în Ierusalim evrei din tot imperiul roman veniți aici pentru sărbătorile ce aveau loc în fiecare an, ce aminteau de primirea de către Moise a Tablelor Legii pe Muntele Sinai, la 50 zile după ieșirea evreilor din Egipt.

După plecarea lor din Ierusalim au dus cu ei noua credință în orașele de unde veniseră. Așa se face că la Roma de pildă exista o comunitate creștină înainte de a ajunge aici Sfîntul Apostol Pavel. Cînd el scria Epistola sa către Romani la anul 57/58 era atestată comunitatea creștină din Roma, la care nu mersese nici un apostol și nici nu va merge pînă cînd va ajunge la Roma în captivitate același mare apostol, care după ce este eliberat întărește această comunitate, dîndu-i de episcop pe ucenicul său Lin în anul 63.

Deci prima comunitate creștină se organizează în Ierusalim după Pogorîrea Sfîntului Duh, cînd Sf. Apostoli au primit darul de a grăi în limbi, așa încît fiecare neam auzea cuvîntul lui Dumnezeu în limba sa și se mira cum acești bărbați galileeni grăiesc în limbi pe care nu le-au cunoscut pînă acum (Faptele Apostolilor 2, 7—12). Iudeii au pornit prigoane împotriva creștinilor în anul 36 cînd Sf. Arhidiacon Ștefan este martirizat — primul martir — steaua care va lumina de acum înainte drumul martirilor creștini. Saul din Tars participă la martirizarea Sf. Ștefan (F. Ap. 7, 58—60), dar pe drumul Damascului Saul e transformat din prigonitor în Apostol, în Apostolul neamurilor, după cum ne istorisesc Faptele Apostolilor (9, 1—6). Vremurile sînt tulburi. Prigoana contra creștinilor crește. În anul 42 este martirizat Sf. Apostol Iacob cel bătrîn, fratele lui Ioan. Iudeii erau revoltați de ce învățătura Mîntuitorului este propovăduită și neamurilor. Ei pretindeau ca trecerea la creștinism să se facă prin legea mozaică, adică cei ce se încreștinează să se taie împrejur. *Corneliu Sutașul* a fost păgîn și s-a botezat creștin fără a primi legea mozaică. Sfînții Apostoli se *împrăștie*, pleacă din Ierusalim, unde erau prizonieri și se răspîndesc în diferitele provincii ale imperiului roman.

În Cipru cu ocazia încreștinării proconsulului roman Sergiu Paul, *Saul* își schimbă numele în Pavel (F. Ap. 13, 7). În Antiohia, unde pentru prima dată este folosit termenul de creștin pentru cei ce primeau învățătura lui Hristos, se naște o luptă între creștinii dintre iudei și cei dintre păgîni cu privire la obligativitatea legii mozaice pentru toți. Astfel în anul 51 Sf. Apostol Pavel pleacă din Antiohia și vine la Ierusalim pentru a se sfătui cu ceilalți apostoli. Aici găsesc pe Iacob, fratele Domnului, pe Apostolul Ioan și pe Apostolul Petru. Aici se discută despre legea mozaică care Apostolul Pavel îi socotește o povară (Galateni 2, 9). Așa s-a ținut

primul Sinod al Apostolilor în Ierusalim în fața căruia Sf. Apostol Pavel și-a expus evanghelia sa și a fost primit în rîndul celorlalți Apostoli, hotărîndu-se ca Apostolul Pavel să propovăduiască Evanghelia neamurilor, iar Apostolul Petru iudeilor. La acest sinod se ia act de Evanghelia după Matei scrisă în limba aramaică, tradusă și în grecește; se compune un simbol al credinței, se dau cîteva canoane cu privire la hirotonirea întru episcop; se compune o Sfîntă Liturghie și se hotărăște cum să se facă Sf. Botez și Sfînta Euharistie. Se împart regiunile de misionarizare încît fiecare Apostol știe unde are obligația să propovăduiască Evanghelia lui Hristos.

Informații avem numai despre Sf. Apostol Pavel, care întreprinde după această dată a doua călătorie misionară în anii 51—54, după ce făcuse prima călătorie între anii 45—48. Importanța călătoriilor misionare ale Sf. Apostol Pavel rezidă din rezultatul lor, care este egal cu răspîndirea creștinismului în întreg imperiul roman. La Atena ține vestita cuvîntare al cărei rezultat duce la încreștinarea conducătorului *Areopagului*, eveniment foarte important pentru viitorul religiei creștine. Cu această ocazie are loc prima confruntare între filozofia antică și religia creștină. Acum începe încreștinarea masivă a Europei. În a treia călătorie misionară, care a avut loc între anii 54—58, Sf. Apostol Pavel consolidează Bisericile întemeiate. Datorită intrigilor iudeilor este captiv la Ierusalim și în Cezareia Palestinei, de unde — la dorința Sfîntului Apostol Pavel — este trimis captiv la Roma pentru judecare. Scapă din captivitate la anul 63, merge în Spania, de unde vine din nou în Răsărit, așează episcopi la Bisericile întemeiate de el, consolidîndu-le. Între timp a scris Epistolele sale către Bisericile întemeiate și către episcopii pe care i-a pus la cîrma lor. Este arestat din nou și dus la Roma în anul 66; închisoare grea, cînd scrie ultima Epistolă către Timotei, considerată testamentul său.

Am arătat în linii mari vasta activitate a marelui Apostol al neamurilor, din care reiese forța și repeziciunea cu care s-a răspîndit creștinismul în imperiul roman, iar acum vom arăta pe scurt care sînt cele mai importante Biserici înființate și rolul lor în viața creștinilor din primele veacuri:

Biserica din Ierusalim a dat primul martir creștin, la anul 36, Sf. arhidiacon Ștefan. A urmat la anul 42 Sf. Apostol Iacob cel bătrîn, primul episcop al Ierusalimului, și Iacob fratele Domnului, la anul 62. Împăratul Tit a atacat Ierusalimul pentru a pedepsi pe iudeii răsculați și astfel a fost distrus vestitul Templu din Ierusalim, una din cele *șapte minuni ale lumii*, la anul 70. Așa s-au pierdut o parte din urmele lui Iisus aici și ele au fost distruse total în a doua răscoală iudaică din anul 131, cînd pe locul templului romanii au zidit un templu al lor — *Aelia Capitolina* — pentru că nu trebuia să uităm că Palestina era provincie romană în vremea aceea.

Biserica din Antiohia e susținută de Sf. Apostol Pavel. Aici apărea pentru prima dată numele de creștin dat celor ce s-au botezat în numele lui Hristos. Aici ajunge un mare episcop, Sfîntul Ignatie Martirul la anul 107, care învață pe credincioși cum să facă semnul Sfintei Cruci și arată că creștinul se deosebește prin aceea că își face cruce. Tot aici s-a înființat și o școală teologică.

(Continuare în pag. 3)

Piine pentru suflet

În mijlocul credincioșilor și pentru credincioși

„Preotul este pentru credincioși, nu pentru sine”. În această propoziție se cuprinde un mare adevăr, de care se cuvine să ținem seama în activitatea noastră. Nimeni nu este și nu poate fi preot numai pentru sine însuși, fiindcă nimeni, nici chiar cel mai bun preot, nu se poate mîntui singur.

Numele de „părinte” cu care se adresează credincioșii păstorului sufletească implică în el datoria de a trăi și a lucra pentru alții, de a fi în mijlocul credincioșilor, precum un părinte adevărat trăiește în mijlocul familiei și se îngrijește zilnic de toți membrii ei.

Credincioșii dintr-o parohie nu pot fi îndrumați de la distanță, de la oraș sau din altă localitate, departe de parohie. Ei au suflet și sufletul cere comunicare și prezența altui suflet, pînă la el nu se poate merge pe un drum oarecare, el așteaptă să fie convins. Omul este ființă liberă și dorește să trăiască în libertate. El vrea să aleagă singur binele de rău și să se convingă de calea pe care o urmează. Pentru aceea el simte lipsa unui îndrumător care să-l convingă. Grijă pentru credincioși nu se poate reduce la slujba de Duminică sau sărbătoare, sau la anumite slujbe cerute de credincioși. Un părinte adevărat, un tată sau o mamă bună, nu hrănește copiii numai cînd aceștia plîng sau o cer cu insistență, ci se îngrijesc, supraveghează și iau aminte ca ei să se hrănească, să se îmbrace curat în fiecare zi, pentru că sînt copiii lor și fără această grijă zilnică viața lor se anemiează și se îmbolnăvesc.

Tot astfel slujitorul altarului trebuie să fie mereu în mijlocul credincioșilor, ca rugător către Dumnezeu, ca părinte și ca cel mai apropiat prieten. Numai într-o astfel de relație continuă, atentă și perseverentă cu credincioșii săi poate preotul să-și împlinească cu adevărat misiunea, să pună în valoare harul mîntuitor cu care este învestit prin hirotonie și darurile naturale cu care l-a înzestrat Dumnezeu.

Lipsa din parohie a unor preoți care mai dăinuie în unele părți este o gravă abatere de la misiunea sacerdotală și o cauză de seamă a înstrăinării credincioșilor de biserică.

Absența din mijlocul credincioșilor este o călcare a conștiinței de răspundere a preotului pentru credincioșii încredințați lui spre păstorie.

Dacă muncitorul stă la locul său de muncă, lîngă unealta sau mașina lui, pe care o mînuiește zi de zi și ceas de ceas, dacă conducătorul de tren este mereu de veghe la locul său de muncă, oare îndrumătorul spiritual nu trebuie să fie aproape de „laboratorul spiritual” al activității lui, aproape de clocotul și frămîntarea spirituală a credincioșilor, aproape de bucuriile, necazurile și ispitele vieții lor, ca să-i povățuiască, să-i mîngîie și să-i binecuvînteze, să se bucure și să plîngă cu ei, să fie sprijinitorul vieții lor morale?

Poate oare păstorul de suflete să stea departe de viața credincioșilor săi? Să se întâlnească cu ei o dată pe săptămînă sau numai la două săptămîni? Și atunci numai cu cîteva dintre ei și în mod fugitiv. Cînd va vizita pe bolnavul despre care i s-a spus Duminică la slujbă că e bolnav? Cînd va cerceta și învața pe cel ce a apucat pe o cale rătăcită? Cînd și cum va sprijini acțiunile de folos obștesc pe care ceilalți factori de răspundere le-au luat în comună? Cum își va arăta el comuniunea și solidaritatea cu toți fiii comunei?

(Continuare în pag. 4)

Blîndețea — izvor de sfințenie

Multe sînt calitățile care dau sufletului un farmec deosebit și o mișătoare frumusețe spirituală, însă pe toate acestea, se pare, le întrece *blîndețea*. Prin blîndețe toate calitățile credinciosului strălucesc ca roua în lumina soarelui. Însăși rugăciunea rodește mai cu spor într-un suflet blînd, așa cum zice Evagrie Monahul: „Rugăciunea este vîlstarul blîndeții și al lipsei de mînie.”

Blîndețea îmbinată cu credința este ca un pămînt mînos asupra căruia se revărsă o apă liniștită și binefăcătoare, este ca amurgul unei seri liniștite în care toată natura ostentă de dogoarea zilei se îndreaptă spre odihnă și refacere. Credinciosul blînd este asemeni naturii care te atrage, te recrează și în a cărei nemărginire te pierzi în reverie.

Îmbinarea credinței ferme, luminate, cu blîndețea care mișcă și cucerește și-a găsit expresie fericită în persoana Sfîntului Ierarh din Mira, în al cărui tropar cîntăm: „Îndreptător credinței și chip blîndețelor, învățator înfrînării te-ai arătat pe tine turmei tale...” „În chiar primele cuvinte este pusă în lumină ortodoxia credinței Sfîntului Ierarh Nicolae, prăznuit în 6 decembrie, care a cunoscut profeția făcută de Apostolul neamurilor ucenicului său Timotei: „Va veni vremea cînd oamenii nu vor putea să suporte învățătura sănătoasă; ci îi vor gîdila urechile să audă lucruri plăcute și își vor da învățături după poftele lor” (II Timotei 4, 3), ceea ce s-a și întîmplat cu ere-

ticul Arie care a tulburat pacea și liniștea Bisericii timp de un veac, stăruind în împietrirea cugetului său în erezie. Sf. Nicolae își arată intransigența față de eretic, pe care-l înfruntă cu toată energia la Sinodul I ecumenic, arătînd că adevărata blîndețe nu poate fi confundată cu slăbiciunea.

Apărînd dumnezeirea Fiului și fecioria Preacuratei Maici, ne arată că față de tezaurul credinței trebuie să ne comportăm cu mult respect și sfială și nu cu inovatoare îndrăzneală, că acelaia „îi va scoate Dumnezeu partea lui de la pomul vieții și din cetatea sfîntă” (Apocalipsa 20, 19), căci „Iisus Hristos este același, ieri și azi și în veci” (Evrei 13, 13). Dar nu numai a învăța greșit este păcat împotriva Adevărului, ci chiar a gîndi potrivnic, pentru că „Dumnezeu va da fiecăruia sau cunună sau osîndă, nu numai pentru fapte, ci și pentru gînduri și hotărîri” (Sf. Casian Romanul).

Calitățile care au aureolat sufletul marelui Ierarh au fost multe, dar blîndețea lucrătoare s-a revărsat din ființa lui ca un torent de apă care a făcut să rodească atîta viață și virtute. Nici astăzi nu poate fi uitată fapta Ierarhului care a dus pe întunericul nopții puni pline cu galbeni și le-a pus în curtea aceluia care pentru bani voia să-și dezonoreze fetele, aruncîndu-le în vîltoarea desfrîului.

Bezna nopții n-a cunoscut numai păcate, ci și fapte de virtute.

„Lumina luminează în întuneric și întunericul n-a cuprins-o” (Ioan 1, 5).

Cercetînd „arhiva noastră sacră”, cum a denumit blîndul teolog și condeier Gala Galaction Sf. Scriptură, descoperim sensul și rațiunea adevăratei blîndeți, prin cuvintele inspirate ale Sf. Iacob, cînd zice: „Cine este între voi înțelept și priceput? Să arate, din buna-i purtare, faptele lui, în blîndețea înțelepciunii” (Cap. 3, 13). Rezultă de aici că noțiunea de blîndețe nu poate fi separată de aceea a înțelepciunii.

Înțelepciunea creștină, căreia în Sf. Scriptură îi sînt închinete patru cărți, este bunul spre care trebuie să tindă oricare creștin întocmai ca cerbul spre apele cele reci ale izvoarelor. Dar cum spunea un învățat al neamului nostru (Nicolae Iorga): „Înțelepciunea nu se cumpără cu carul ci se cîștigă cu bobul.” Și așa cum ne-a descoperit Isus fiul lui Sirah: „Începutul înțelepciunii este frica de Dumnezeu” (Cap. I, 14).

Calea prin care se cîștigă este grea, dar este bătătorită de experiența bimilenară a cugetătorilor de Dumnezeu. Ea pornește de la curățirea gîndurilor, a limbii și a voinței noastre. Adică să realizezi adevărata libertate spirituală. Să fii stăpîn pe mîntea ta, pe gîndurile tale și pe simțurile tale. Să eviți și să înlături patimile și să poți exclama cu apostolul: „Nu mai trăiesc eu, ci Hristos trăiește în mine” (Gal. 2, 20).

Nu înseamnă că pentru a atinge asemenea sfere de desăvîrșire duhovnicească trebuie „să ieșim din lume”, ci dimpotrivă, în vîltoarea ei să te purifici. Cum? Ne-o spune un Sf. Părinte care zice: „Nu cele ce se fac după fire sînt păcate, ci cele rele după alegere cu voia. Nu e păcat a mîncă, ci a mîncă nemulțumind, fără cuvîntă și fără înfrînare. Căci ești dator să ții trupul în viață însă fără nici un gînd rău. Nu e păcat a privi curat, ci a privi cu pismă, cu mîndrie și cu poftă. E păcat însă a nu asculta liniștit, ci cu mînie. Nu e păcat neînfrînarea limbii la mulțumire și rugăciune, dar e păcat la vorbirea de rău. E păcat să nu lucreze mîinile milostenie, ucideri și rapiri.”

*

Nu cu mult timp înainte de mîntuitoarele patimi, Mîntuitorul Hristos a spus ucenicilor Săi: „Peste puțină vreme lumea nu mă va mai vedea, dar voi mă veți vedea; pentru că Eu trăiesc și voi veți trăi” (Ioan 14, 19). Ce sublimă precizare și făgăduință. Hristos este deapaururi viu în Biserica Sa, lucrător și promotor. El trăiește în Biserica Sa și în sufletele care formează Biserica al cărei cap El este. Și tot de peste veacuri ca o trîmbiță răsună cuvîntul Lui: „Iată eu stau la ușă și bat. Dacă aude cineva glasul meu și deschide ușa, voi intra la el, voi cîna cu el și el cu mine” (Apocalipsa 3, 20). Referindu-se cineva la această imagine care a inspirat multe zugrăvi să conceapă tablouri religioase ca cele în care Iisus bate la o ușă închisă așteptînd să i se deschidă, spunea că descriindu-se unor credincioși semnificația tabloului, unul scrînd mai cu atenție a făcut o remarcă destul de interesantă și anume că tabloul este puțin plauzibil pentru că ușa pictată nu are mîner. Dar ceea ce în ochii privitorului părea o omisiune, în gîndul artistului era o idee adîncă și anume aceea că ușa sufletului nu poate fi deschisă numai pe dinauntru. Orice încercare forțată de a pătrunde este lipsită de izbîndă. De aceea Domnul Iisus veghează asupra noastră și așteaptă necontenit chemarea noastră: „Vino Doamne Iisuse” (Apocalipsa 22, 20). Că o asemenea trăire este posibil de realizat ne-o dovedesc cu prisosință sfinții pe care Domnul Iisus îi numește „prietenii” și „casnicii” Săi. Iar în cazul de față, Sf. Ierarh Nicolae cu blîndețea sa a învins multe răutăți, a schimbat nenumărate caractere și a insuflat credința în Dumnezeu. Tocmai de aceea i se potrivește cuvîntul Mîntuitorului: „Păstorul cel bun își pune viața pentru oile Sale” (Ioan 10, 11). Sf. Ierarh Nicolae rămîne un exemplu desăvîrșit de păstor duhovnicesc, el avînd și în existența sa, care a fost determinată de cunoscuta-i bunătate, o adîncă semnificație: creștinească îngăduință, care este coiful de apărare a creștinului în fața ispitelor negative ale vieții.

Și între viața sfîntului și idealul creștin de desăvîrșire a fost o evidentă armonie. La poporul nostru dreptcredincios Sf. Nicolae trece drept unul dintre cei mai populari sfinți și acest fapt iarăși nu este lipsit de o oarecare semnificație, căci între blîndețea sfîntului și ospitalitatea credincioșilor noștri ortodocși, cunoscută sub numele incomparabilei *omenii*, este o strînsă legătură.

Prot. Vasile Petrica

Pe urmele unor valahi la Mănăstirea Sf. Ecaterina din Sinai

Mănăstirea Sf. Ecaterina de pe muntele Sinai din vechea Palestină, ridicată de împăratul Constantin cel Mare la anul 327 și reedificată de împăratul Justinian la anul 570, prezintă pentru închinătorii ce o cercetează cîteva curiozități vrednice de a fi luate în seamă.

Aflîndu-mă cu un grup de credincioși în pelearaj la Locurile Sfinte, călătorie făcută la începutul anului 1976 în Israel, și citînd în presa locală că în mănăstirea din Sinai mai viețuiesc și azi cîteva valahi (români, cum apar în anumite hrisoave) urmași ai păstorilor aduși de Justinian din cîmpia Dunării, pe la sfîrșitul veacului al VI-lea și legați pe viață de ctitoria sa de aici împreună cu domeniile cu care a fost înzestrată mănăstirea, această știre ne-a mărit curiozitatea și dorința de a cunoaște acest loc, unde Moise a văzut rugul ce ardea și nu se mistuia din preajma Muntelui Horeb și unde el a primit Tablele Legii.

Se înțelege că mai înainte de a purcede la această drumeție, am cercetat locurile sfinte din Ierusalim și împrejurimile sale, slujind Sf. Liturgie la mormîntul Domnului din biserica Învierii, la mormîntul Maicii Domnului din Ghețimani, la Betleem și Nazaret. Ne-am oprit la Hebron pentru a cerceta mormintele patriarhilor din peștera Mac-Pela, ne-am coborît la Ierihon spre a ne reaminti cele întîmplate aici și după ce ne-am răcorit cu apa din izvorul proorocului Elisei, am continuat drumul la mănăstirile Săindar, Gheorghie Hozevitul, Sfîntul Sava, făcînd scurte popasuri la mai toate locurile amintite în minunile ce au săvîrșit Mîntuitorul și Sfinții Săi Apostoli.

Înviorați sufletește și căliți de drumeție am pornit spre mănăstirea din Sinai. Starețul mănăstirii, arhiepiscopul Damianos în vîrstă de numai 42 ani, este și profesor la o școală din Cairo, mănăstirea avînd multe proprietăți în Egipt, metocuri și schituri subordonate în fostul centru monastic din Tebaida.

Se păstrează aici în bună stare atît edificiul inițial ridicat de Constantin cel Mare la 327, precum și monumentală construcție cu mai multe etaje ridicată de împăratul Justinian la 570, cu arhitectura specific bizantină, în care se află plasate picturi în mozaic de mare valoare. Se disting de asemenea construcțiile mai noi adăugate de-a lungul veacurilor, reprezentînd arhitectura epocii în care au fost ridicate.

Accesul în altarul mănăstirii, ridicat chiar deasupra rugului ce ardea și nu se mistuia, se face și azi fără încălțăminte, respectînd tradiția și porunca glasului dumnezeiesc care poruncește lui Moise că locul acesta sfînt este. Călugării de aici oferă închinătorilor frunze din arborele ale cărui rădăcini se află sub altar în locul unde se află rugul aprins. În partea superioară a altarului se află așezate la loc de mare cinste moaștele sfintei mare mucenice Ecaterina, de la care încă din

veacul al VII-lea Mănăstirea din Sinai și-a luat numele.

Cei zece „valahi” aflați azi în mănăstirea din Sinai poartă numele de familie „Chebelii”-Ciobanu. Ei susțin că sînt de origine valahă și că strămoșii lor din cele mai vechi timpuri au fost rînduiți robi pe domeniile cu care împăratul Justinian a înzestrat mănăstirea, fiind luați prizonieri cu turmele lor de oi, cu prilejul războaielor purtate de bizantini în cîmpia Dunării.

Trebuie să arătăm că chiar fizionomia lor, chipul lor fizic se deosebește întrucîtva de cel al locuitorilor din acele părți, ceea ce ar putea confirma originea acestor „chebeli” sau ciobani valahi.

Cercetările care se vor mai face ne vor mai aduce desigur date noi despre acești fii al plaiurilor noastre, strămutați fără voia lor în îndepărtatul Sinai biblic, cu atît mai mult cu cît Mănăstirea Sfînta Ecaterina din Sinai posedă un depozit masiv de documente foarte valoroase și încă necercetate. Încercarea grupului nostru de a pătrunde și cerceta acest depozit spre a afla amănunte în legătură cu proveniența și trecutul acestor valahi de care ne interesăm nu a fost cu putință.

Izolarea acestei lavre monahale în creierul muntelui Horeb, aflat la o extrem de mare distanță de așezările omenești, drum nepracticabil printre stînci și dune de nisip a ferit-o de distrugerile prin care au trecut alte monumente asemănătoare. Aici n-a pătruns iconoclasmul. În această vreme au fost depozitate la mănăstire icoane autentice din veacul 4, 5, 6 aduse din Alexandria, Creta, Cipru și alte centre iconografice ale lumii creștine. La fel au fost aduse aici documente importante aparținînd diferitelor laturi ale lumii și păstrate aici cu mare sfințenie, prezentînd pentru contemporani și în viitor un vast cîmp de cercetare științifică și documentară.

În necropola mănăstirii se păstrează cu toată evlavie un depozit masiv de moaște sfinte și relieve. Aici se află capetele celor 3000 călugări uciși de perși, moaștele sfîntului Ștefan Sinaitul, sute de trupuri uscate ale mucenicilor, sfinților schimnici, aflate prin peșterile și schiturile din apropiere și ceea ce te impresionează la intrarea în necropolă este mirosul de bună mireasmă ce se degajă din acest tezaur al sfințeniei creștine ortodoxe, acumulat aici în 16 veacuri de existență a mănăstirii.

La mănăstire sîntem copleșiți de dragostea și ospitalitatea călugărilor, care încearcă să facă o legătură între mănăstirea din Sinai și mănăstirea Sinaia din Carpații noștri, amintindu-ne în același timp că printre nevoitorii și sfinții din Mănăstirea Sf. Ecaterina se află și mulți români care au fost atrași de sfințenia aceluia loc binecuvîntat de Dumnezeu.

Arhim. Veniamin Tohăneanu

58. Ierusalimul și răspîndirea creștinismului în întreg imperiul roman

(Urmare din pag. 1)

Biserica din Tesalonic, organizată de Sf. Apostol Pavel în anul 52, a fost un centru important pentru regiunile sud-dunărene și întreaga Macedonie.

Biserica din Corint, organizată de Sf. Apostol Pavel în anul 52—53, alături de *Biserica din Atena*, unde după tradiție ar fi rînduit ca episcop pe Dionisie Areopagitul, după ce ținuse acea strălucită cuvîntare consemnată în Faptele Apostolilor (F. Ap. 17, 22—31). Tot aici vor apare primii *apologeti creștini* (apărători ai religiei creștine) în sec. II, continuîndu-se astfel tradiția Apostolului neamurilor.

Biserica din Efes, întemeiată de Sf. Apostol Pavel în anul 55, avea din anul 59 episcop pe Timotei, rînduit de Sf. Apostol Pavel. Aici vine în anul 70 Sf. Apostol Ioan și rămîne pînă la moarte. În apropierea Efesului se va face cunoscută *Biserica din Smirna*.

Biserica din Alexandria, înființată între anii 51—61, probabil de Sf. Evanghelist Marcu. Ea are o poziție deosebită deoarece aici era centrul culturii antice în jurul Bibliotecii Ptolemeilor, care a fost arsă de Cezar, dar a fost completată cu Biblioteca din Pergam. În Alexandria se organizează curînd o școală de catehumeni, care pregătea pe cei ce voiau să primească botezul. Ea se va transforma mai tîrziu în prima școală de exegeză (explicare, tîlcuire) a Sf. Scripturi și va avea în frunte pe Panten la anul 180. Clement Alexandrinul și Origen — urmașii lui Panten — vor ridica nivelul școlii, transformînd-o în Școala superioară de Teologie.

Biserica din Roma, constituită în mod anonim de unii creștini care s-au botezat la Ierusalim, cu ocazia Pogorîrii Duhului Sfînt (an. 30). Comunitatea creștină formată din iudei nu s-a putut dezvolta sub ochii împăratului. În anul 50 intră în comunitate și „păgînii”, iar în anul 58 Sf. Apostol Pavel scrie Epistola sa către Romani, constatînd că la ei nu mersese nici un apostol. Ajungînd la Roma, întîi în captivitate și apoi fiind eliberat, Sf. Apostol Pavel așează ca episcop pe ucenicul său Lin. Odată cu dezlănțuirea persecuțiilor împotriva creștinilor, Roma va fi centrul marilor martirizări, avînd în frunte pe Sf. Apostoli Petru și Pavel. Din cauza singelui vărsat aici, Roma va fi privită cu mare respect, dar creștinismul se va dezvolta mai mult în catacombe.

Biserica din Bizanț, organizată după tradiție de Sf. Apostol Andrei, s-a ridicat în sec. II ca un centru important al lumii tracice.

Biserica din Cartagina — Tunis — datează din a doua jumătate a sec. II și avea ca reprezentant pe marele apologet Tertulian. Se pare că aici s-a făcut prima traducere a Sfintei Scripturi în limba latină, numită *Itala*.

Biserica din Lugdun — Lyon — datează de la sfîrșitul sec. II, avînd în frunte pe vestitul apologet grec Irineu din Lugdun.

Deși au existat mai multe centre episcopale apostolice (întemeiate de Apostoli), totuși între ele

s-a păstrat deplina egalitate. Tertulian ne informează că atunci cînd a fost întrebare de cineva unde se găsește învățătura apostolică i-a răspuns: „Cutreieră Bisericele Apostolice, dacă așa ai nevoie pentru sufletul tău; îți este apropiată Ahaia (Grecia), atunci ai Corintul; dacă nu ești departe de Macedonia, atunci ai Filipi și Tesalonicul; dacă te poți duce în Asia ai Efesul; iar dacă vi în Italia ai Roma.”

Creștinismul se răspîndește foarte repede prin acceptare liberă, nu prin constrîngere. De aceea cuprinde foarte multă lume, dovadă sînt martirii. Mîntuitorul și-a ales 12 apostoli și 72 de ucenici, pe care îi consemnează Noul Testament (Luca 10, 1), dintre care sînt aleși cei 7 diaconi. Au fost organizate Biserici și Comunități creștine, au fost rînduiți episcopi, apoi preoții sau prezbiterii — „Bătrînii”. Ceea ce îi ținea uniți era credința în Iisus Hristos, a cărei învățătură era propovăduită de Apostoli. Începînd cu anul 36 ies total din sinagogile evreilor și — pînă să-și construiască locașuri de închinare — se rugau în cimitire la mormintele sfinților — sau așa cum am văzut la Roma în catacombe. În continuare multe temple păgîne au fost transformate în locașuri creștine de închinare.

Evanghelia lui Hristos, aplicată la viața creștină, arată că femeia este egală cu bărbatul în fața lui Dumnezeu și a legii, pentru că și sufletul femeii este chemat la mîntuire. Copiii sînt scoși de sub puterea absolută a tatălui, sclavii devin frați în Hristos, cu oamenii liberi, chemați la aceeași mîntuire. Astfel concepțiile religioase ale vremii își dădeau seama că au în fața lor un concurrent serios. Creștinismul cuprindea deplina și ultima revelație (descoperire) a lui Dumnezeu către oameni. Biserica înființată de Fiul lui Dumnezeu propovăduia învățături superioare celorlalte religii. Învățătura Mîntuitorului pune la temelie unei noi epoci în istoria mîntuirii, o viață nouă se întrezărea la orizont. Căutările de secole ale filozofilor pentru a găsi pe „Dumnezeul necunoscut”, căruia atenienii îi ridicaseră statuia de care ne vorbesc Faptele Apostolilor, găseau în religia creștină idealul năzuințelor lor. Se părea că se schimbaseră ceva în istoria mîntuirii noastre, se întrezărea o viață nouă în care „nu mai este rob nici slobod, ci toate și întru toți Hristos”, cum zice Apostolul neamurilor. Noua învățătură atît de neobișnuită pentru acea epocă intriga pe unii, nemulțumea pe alții. Așa s-au pornit împotriva creștinilor persecuțiile, care aveau drept scop desființarea acestei învățături, acestei credințe care zguduise din temelii imperiul sclavagist roman. Dar, deși timp de aproape trei secole persecuțiile s-au dezlănțuit cu toată puterea, Biserica întemeiată de Fiul lui Dumnezeu pe Cruce a cuprins toată lumea cunoscută atunci.

† NICOLAE

Mitropolitul Ardealului

Sfîntul Ioan Gură de Aur despre întrajutorarea omenească

— Cele ale tale sînt comune tuturor, după cum este și soarele și aerul și pămîntul și toate celelalte. Nu vezi că mîinile slujesc, gura mestecă și înmoaie mîncărurile, iar stomacul le primește? Nu cumva oare zice stomacul: „Fiindcă eu le-am primit, de aceea trebuie să le stăpînesc pe toate?” Ochiul de asemenea primește în sine lumina, dar pentru aceasta nu este îndreptățit s-o stăpînească numai pentru sine, ci luminează întregul trup. Nasul de asemenea simte mirosul, dar nu-l stăpînește numai pentru sine, ci-l trimite creierului și prin el întregul trup se simte bine dispus. La fel și tu, orice ți s-a încredințat nu stăpîni tu singur, pentru că pretutindeni a da și a împărtăși și pe alții din ale noastre este începutul multor bunuri.

— Să ne îngrijim de ale aproapelui ca de ale noastre.

— Dumnezeu a dat interesele fiecăruia aproapelui său, ca astfel să alergăm unii în ajutorul altora și să nu fim dezbinăți. Interesul meu stă în tine și folosința ta în mine.

— „Și hirotonîndu-le preoți în fiecare biserică, rugîndu-se cu postiri, i-au încredințat pe ei Domnului în care crezuseră” (F. Ap. 14, 23).

— „Și trimițînd din Milet la Efes, a chemat la sine pe preoții Bisericii” (F. Ap. 20, 17).

— „Iar a doua zi Pavel a mers cu noi la Iacob și au venit acolo toți preoții” (F. Ap. 21, 17).

— „Pavel și Timotei... celor ce sînt în Filipi, împreună cu episcopii și diaconii” (Filipeni 1, 1).

— „Te îndemn să-ți aprinzi harul lui Dumnezeu, cel ce este în tine, prin punerea mîinilor mele” (II Tim. 1, 6).

— „Nu fi nepăsător față de harul care este întru tine, care ți s-a dat prin proorocie, cu punerea mîinilor preoției” (I Tim. 4, 14).

— „Pentru aceasta te-am lăsat în Creta, ca să îndreptezi cele ce mai lipsesc și să așezi preoți prin cetăți, precum ți-am rînduit” (Tit 1, 5).

— „Drept aceea, luați aminte de voi înșivă și de toată turma, întru care Duhul Sfînt v-a pus pe voi episcopi, ca să păstoriți Biserica lui Dumnezeu, pe care a cîștigat-o cu însuși sîngele Său” (F. Ap. 14, 23).

— „Pe preoții cei dintre voi îi rog ca unul ce sînt împreună preot... păstoriți turma lui Dumnezeu, dată în paza voastră, cercetînd-o nu cu silnicie, ci cu voie bună, după Dumnezeu, nu pentru cîștig urît, ci din dragoste. Nu ca și cum ați fi stăpîni peste biserici, ci pildă făcîndu-vă turmei... Tot așa și voi, fiilor duhovnicești, supuneți-vă preoților; și toți, unii față de alții îmbrăcați-vă întru smerenie” (I Petru 5, 1—5).

— „Așa să ne socotească pe noi fiecare om: ca slujitori ai lui Hristos, și ca iconomi ai tainelor lui Dumnezeu” (I Cor. 4, 1).

— „Ascultați de mai marii voștri și să vă supuneți lor, fiindcă ei priveghează pentru sufletele voastre, avînd să dea de ele seamă — ca să facă aceasta cu bucurie și nu suspinînd, lucru care n-ar fi spre folosul vostru” (Evr. 13, 17).

— „Se pune mîna peste om, dar toate le face Dumnezeu și dreapta Lui se atinge de capul celui ce se hirotonește, dacă hirotonia se face după cuviință. Din aceasta învățăm că cei ce primesc punerea mîinilor de la arhierii se fac părtași de harul spiritual, primesc harul preoției” (Sf. Ioan Gură de Aur).

— „Spune-mi, frate, cine dă darul preoției: Dumnezeu sau omul? Vei răspunde fără îndoială că Dumnezeu, dar prin om. Omul pune mîinile iar Dumnezeu trimite harul; arhierul pune dreapta neputincioasă, iar Dumnezeu binecuvîntează cu dreapta Sa atotputernică” (Sf. Ambrozie).

— „Primind dar porunca și lămurindu-se prin învierea Domnului nostru Iisus Hristos și fiind întăriți în cuvîntul lui Dumnezeu și înarmați cu lămurirea Duhului Sfînt, Sfinții Apostoli au ieșit să propovăduiască Evanghelia despre Împărăția lui Dumnezeu. Pe cînd vesteau deci în țări și cetăți și botezau pe cei ce ascultau de voința lui Dumnezeu, așezau pe cei ce credeau întîi dintre aceștia, cercetîndu-i cu duhul, ca episcopi și diaconi pentru cei ce aveau să crează” (Sf. Clement Romanul).

— „Episcopul este în Biserică precum și Biserica este în episcop și dacă cineva nu este cu episcopul, nu este în Biserică” (Sf. Ciprian).

Pr. prof. Ioan I. Ică

Temeiuri ale învățaturii noastre de credință

Sfînta taină a preoției

— „În zilele acelea a ieșit Iisus la munte ca să se roage și a petrecut noaptea în rugăciune către Dumnezeu. Și cînd s-a făcut ziua a chemat la Sine pe ucenicii Săi și a ales din ei doisprezece pe care i-a numit *apostoli*” (Luca 9, 1—2).

— „Și chemîndu-i le-a dat putere și i-a trimis să propovăduiască Împărăția lui Dumnezeu și să tămăduiască pe cei bolnavi” (Luca 9, 1—2).

— „Iată, eu trimit peste voi făgăduința Tatălui meu; voi însă ședeți în cetate pînă ce va veți îmbrăca cu puterea de sus” (Luca 24, 49).

— „Și apropiîndu-se Iisus, le-a vorbit lor, zicînd: Datu-mi-s-a toată puterea, în cer și pe pămînt. Drept aceea, mergînd, învățați toate neamurile, botezîndu-le în numele Tatălui și al Fiului și al Sfîntului Duh, învățîndu-le să păzească toate cîte v-am poruncit vouă” (Matei 28, 18—19).

— „Precum m-a trimis pe mine Tatăl, vă trimit și eu pe voi. Și zicînd acestea a suflat asupra lor și le-a zis: luați Duh Sfînt; cărora veți ierta păcatele le vor fi iertate și cărora le veți ține, vor fi ținute” (Ioan 20, 21—23).

— „Cel ce ascultă de voi pe mine mă ascultă și cel ce se lapadă de voi se lapadă de mine” (Luca 10, 16).

— „Pe unii i-a pus Dumnezeu în Biserică: întîi apostoli, al doilea prooroci, al treilea învățători... Oare toți sînt apostoli? Oare toți sînt prooroci? Oare toți învățători?” (I Cor. 12, 28—29; Ef. 4, 11).

— „Și chemînd cei doisprezece mulțimea ucenicilor, au zis: Nu este drept ca noi părăsind cuvîntul lui Dumnezeu să slujim la mese. Drept aceea, fraților, căutați șapte bărbați dintre voi, cu nume bun, plini de Duh Sfînt și de înțelepciune, pe care noi să-i rînduim la această slujbă și după ce i-au ales, i-au pus înaintea apostolilor și rugîndu-se și-au pus mîinile peste ei (i-au hirotonit)” (F. Ap. 6, 2—6).

— „Și pe cînd slujeau Domnului și posteau, Duhul Sfînt a zis: osebiți-mi pe Barnaba și pe Saul, pentru lucrul la care i-am chemat. Atunci, postînd și rugîndu-se și-au pus mîinile peste ei (i-au hirotonit) și i-au lăsat să plece” (F. Ap. 13, 2—3).

În mijlocul credincioșilor și pentru credincioși

(Urmare din pag. 1)

Căci nu trebuie să uităm că prezența preotului în parohie și misiunea lui are și un caracter obștesc. El este un membru al societății, de la care se așteaptă să fie împreună colaborator spre tot lucrul bun ce se săvârșește în comună.

Chiar dacă locuiește în parohie el nu poate fi un izolat, străin de realitățile, de problemele și acțiunile care se întreprind pentru înaintarea și propășirea tuturor.

Aici se naște o altă întrebare, o altă răspundere! Cum trebuie să se poarte slujitorul altarului în lume, în societate? Mai întâi se cuvine să amintim că în Sf. Scriptură cuvântul „lume” este folosit în două înțelesuri. Pe de o parte lumea este socotită creația lui Dumnezeu și ca atare ea este bună și este datorită noastră să o iubim, să lucrăm pentru desăvârșirea și progresul fapturii lui Dumnezeu.

„Însuși Creatorul a iubit lumea, încât a trimis în lume pe Unul născut Fiul Său, încât oricine crede în El să nu moară, ci să aibă viața veșnică” (Ioan 3, 16). Dar același evanghelist Ioan ne arată și celălalt aspect al lumii și o atitudine de antagonism și tensiune față de ea. Iată ce spune el: „Nu iubiți lumea, nici cele ce sînt în lume. Dacă cineva iubește lumea, iubirea Tatălui nu

este întru el, pentru că tot ce este în lume, adică pofta trupului și pofta ochilor și trufia vieții, nu sînt de la Tatăl, ci sînt din lume, și lumea trece și pofta ei, dar cel ce face voia lui Dumnezeu rămîne în veac” (I Ioan 2, 16—17).

O privire comparativă a acestor două texte biblice, oricît de sumară, ne arată că între ele nu este contradicție. Lumea în înțelesul prim și adevărat este de la Dumnezeu și Dumnezeu iubește lumea și pe cei ce trăiesc în lume și se străduiesc să o desăvârșească. În al doilea text este vorba de păcatul și răul din lume, care i-a urîțit fața și o abate de la destinul ei. Că așa se cuvine să înțelegem textele biblice amintite, ne arată lămurit Apostolul Pavel, precum și toată învățătura Bisericii noastre: „Nu vă potriviți lumii, cu plăcerile ei, zice Sf. Ap. Pavel, ci vă schimbați prin înnoirea vieții, ca să deosebiți care este voia lui Dumnezeu, ce este bun, plăcut și desăvârșit” (Romani 12, 2).

Iată, așadar, care trebuie să fie atitudinea oricărui credincios și cu atît mai virtuos a preotului față de lume, față de societate: să caute mereu „ce este bun și plăcut și desăvârșit” în lume. Să caute și să contribuie la înaintarea societății, la propășirea și binele moral al credincioșilor. Ori pentru aceasta nu se poate lucra de la distanță,

ci se cere o prezență activă, o participare la viața tuturor acelorora cu care viețuiește împreună. Activitatea preotului se desfășoară din launtrul vieții, din interior, de la suflet, nu din afară și de la suprafață.

Desigur preotul este obligat de însăși misiunea lui să aibă un discernămint și să fie mereu atent la atitudinea lui în societate. El are misiunea de a transmite credincioșilor un mesaj divin, darurile Duhului Sfînt, ale cărui roade sînt: dragostea, bucuria, pacea, îndelunga răbdare, bunătatea, facerea de bine, credința, blîndețea, înfrînarea, curăția” (Gal. 5, 22—23).

Preotul trebuie să fie deasupra patimilor și preocupărilor meschine, nu trebuie să se lase atras și ademenit de cele ce sînt rele în lume. Pentru aceasta este bine să aibă mereu în față felul în care Mîntuitorul și Sf. Apostoli s-au purtat în lume, să aibă mereu înaintea ochilor îndreptarul moral al vieții. Petele se văd mai repede în soare, tot așa și abaterile preotului sînt mai vizibile decît ale altor credincioși. El trebuie să vadă lumea și să slujească lumii ca un om duhovnicesc.

El trăiește în lume, în societate, pe care e chemat să le slujească, să ajute la progresul lor. Dar se va feri să fie un om „de lume” și „de societate” în sensul peiorativ al acestor cuvinte. Ci va rămîne mereu preot al lui Dumnezeu, părinte și prieten al credincioșilor.

Părintele VASILE

„Sărbătoarea sărbătorilor” la Deva

Răspunzînd pozitiv cererii adresate de preoții și consiliile parohiale de la parohiile municipiului Deva, P. S. Episcop Visarion al Aradului s-a deplasat în ajunul Învierii Domnului în orașul Deva, fiind însoțit de P. C. arhid. Teodor Babuția și C. diac. Vasile Vaida de la Centrul eparhial Arad.

În noaptea Învierii Domnului, Prea Sfinția Sa a fost așteptat la biserica „Sf. Nicolae” de un sobor de preoți, în frunte cu P. C. Alexandru Hotăran și de credincioși.

A fost de față reprezentantul Departamentului Cultelor.

La ora 24, în biserică s-au stins luminile și P. S. Sa a chemat credincioșii să ia lumină: „Veniți de luați lumină.” A urmat apoi înconjurarea bisericii și slujba Învierii.

După slujbă, credincioșii au primit arhieresti binecuvîntări din partea Ierarhului, s-au miruit, au luat „Paști” pentru ei și pentru cei ce nu au putut fi de față.

În ziua Învierii Domnului, P. S. Sa Episcop Visarion al Aradului a fost așteptat de preoți și credincioși la biserica „Bunavestire” din Deva.

La intrarea în biserică, pr. paroh Valerian Grosu, în numele preoților și credincioșilor parohiei, a adresat un cuvînt în care a arătat marea bucurie pe care au trăit-o credincioșii din Deva prin venirea în mijlocul lor a Ierarhului.

În fața celor prezenți P. S. Sa a mulțumit preoților și consiliilor parohiale pentru invitația făcută de a sărbători Sf. Paști la Deva.

Răspunsurile la Sf. Liturghie au fost date de corul parohiei. După priceastă C. diac. V. Vaida a rostit predica zilei.

După otpustul de la Sf. Liturghie, P. S. Sa a adresat credincioșilor un cuvînt de învățătură și îndemn.

„Cu ocazia marelui Praznic al Învierii Domnului nostru Iisus Hristos vă urez multă sănătate, bucurie deplină și liniște sufletească. Viața voastră să fie cît mai îmbelșugată, scutită de rele și neplăceri, să sluiți Biserica lui Dumnezeu în care au trăit și s-au rugat moșii și strămoșii noștri.

Munca voastră să fie cît mai spornică, mai ales în contextul marilor eforturi pe care le depune întregul nostru popor, în frunte cu conducerea de stat, pentru vindecarea rănilor cutremurului din luna trecută” — a spus între altele P. S. Sa.

În onoarea P. S. Episcop Visarion preoții de la parohiile municipiului Deva au organizat o agapă în hotelul „Sarmis” din Deva.

În după-amiaza aceleiași zile, P. S. Sa s-a întors la reședința episcopală din Arad.

La ora 18 au fost primiți în reședința episcopală din Arad preoții din împrejurimi, în numele cărora a luat cuvîntul P. C. prot. al Inăului, Dan Pavel.

A vorbit apoi P. S. Sa arătînd că e nevoie de unitate cît mai strînsă pentru a ne putea uni pe calea construirii socialismului.

Diac. Vasile Vaida

Cronica și aspecte pastorale de la Episcopia de Alba Iulia

Prea Sfințitul Episcop Emilian în cursul lunii martie a. c. a oficiat Sf. Liturghie arhierescă în Catedrala episcopală pe 6, 13 și 20 martie, iar în restul zilelor de sărbătoare a fost prezent în biserică cu credincioșii.

În Eparhia de Alba Iulia conferințele de orientare din luna martie au fost prezidate de P. S. Episcop Emilian la protopopiatele: Alba Iulia — în 8 martie; Cîmpeni — 10 martie; Aiud — 15 martie; Luduș — 17 martie; Tg. Mureș — 21 martie; Reghin — 22 martie.

Cu prilejul conferințelor, în urma instrucțiunilor Sf. Sinod și a îndrumărilor Centrului Eparhial, preoții virfuri administrative au contribuit pentru vindecarea rănilor pricinuite de cutremurul din 4 martie, cu retribuirea bănească pe o lună de zile, iar ceilalți angajați și preoți cu cîte 1—2 zile din retribuirea lunară pînă la sfîrșitul anului.

La fiecare conferință prezidată, pe lîngă subiectul tratat, s-au dat preoțimii îndemnuri pastorale și îndemnul de a se ruga pentru cei care și-au pierdut viața în cutremurul din 4 martie, de-a mîngia pe cei ce și-au pierdut pe semenii lor, rude, prieteni și de-a sprijini material înlăturarea rănilor produse de cutremur.

Concomitent cu deplasarea la conferințele de orientare P. S. Episcop Emilian a vizitat următoarele biserici avariate: Sohodol-Cîmpeni în 10 martie; Jidvei, în 12 martie; Singeru de Pădure și Gornești în 21 martie; Toaca și Băița, biserici noi în construcție în 22 martie, biserica din Frunzeni care necesită reparații. De asemenea, s-a vizitat biserica de lemn monument istoric din parohia Chetani, bine restaurată de către D. P. C. N. A fost vizitată de asemenea și biserica din Zlatna I, aflată în curs de pictare, în data de 9 martie a. c.

În cadrul preocupărilor de formare a tinerilor preoți, în data de 5 martie a. c., Prea Sfințitul Episcop Emilian a prezidat examenul de licență la Institutul Teologic Sibiu, pentru candidații Eparhiei de Alba Iulia.

Ziua de 10 aprilie înscrisă în calendarul creștin ortodox din acest an, Învieria Domnului, praznic primit cu bucurie în casele credincioșilor, aducînd cu sine nădejdea Învierii noastre.

În Episcopia ortodoxă de Alba Iulia s-a păstrat tradiția ca la ora 0 să străbată prin întuneric glasul protosului „Veniți de luați lumină.”

Deși timpul a fost ploios, totuși după ieșirea soborului care înconjură pe P. S. Episcop Emilian, ploaia a încetat dînd posibilitatea celor de față, să asculte slujba Învierii. De remarcat prezența unui mare număr de studenți teologi romano-catolici.

La ora 10,30 P. S. Episcop Emilian a oficiat Sf. Liturghie în cadrul slujbei solemne a hirotonit întru diacon licențiat în Teologie Stanciu Ioan. La sfîrșit s-a citit Pastorală dată de P. S. Episcop Emilian cu prilejul Învierii Domnului.

La ora 13 P. S. Episcop Emilian, însoțit de colaboratori a făcut o vizită pentru a prezenta felicitări P. S. Episcop Márton Aron și P. S. Jakab Antal, fiind de față directorul cancelariei episcopale Eros Ludovic. Întîlnirea s-a desfășurat într-o atmosferă de sărbătoare.

La ora 17 protopopul N. Cantor și preoții din oraș și împrejurimi, împreună cu corurile parohiale și credincioșii au venit să prăznuiască împreună cu ierarhul lor și consilierii din Centrul Eparhial, a 2-a Înviere a Domnului. Astfel, în cadrul Vecerniei s-a citit Evanghelia în 12 limbi. După Vecernie a vorbit P. C. cons. Toma Păunescu despre pacea care sălășluiește în sufletele credincioșilor prin Învieria Mîntuitorului.

În încheiere, P. S. Episcop Emilian a vorbit despre Învieria Domnului, cheazăie a Învierii tuturor celor ce cred în El, făcînd apoi legătura cu trecutul plin de jertfe care au dus la mari împliniri istorice, P. S. Sa a îndemnat pe credincioși să-și aducă aportul la înlăturarea cataclismului și la înflorirea și promovarea vieții noi din Patria noastră. A urmat apoi în sala de recepție o întîlnire cu preoții din oraș și angajații din Centrul Eparhial.

În ziua de 11 aprilie a. c. P. S. Episcop Emilian, însoțit de colaboratorii de la Centru, a poposit pe meleagurile Tirnavei Mici spre a pune piatra de temelie unui nou locaș

în parohia Deleni. A fost de față preotul unitarian Butca Adalbert și soția sa.

A treia zi de Paști, P. S. Episcop Emilian, însoțit de un sobor, a poposit în parohia Idiciu, unde s-a pus piatra de temelie a unui nou locaș. În cadrul Sf. Liturghii săvîrșite aici, s-a hirotonit întru preot Ioan Stanciu. Preotul Albu Ioan de la parohia Laslău a vorbit despre preoție, după care s-a sfințit locul unde va fi biserica și s-a pus piatra fundamentală. La sfîrșit P. S. Episcop Emilian a rostit o cuvîntare prilejuită de praznicul Învierii și de momentul punerii pietrei de temelie. A vorbit cu însuflețire prot. Boeriu de la Mediaș.

În ziua de 16 aprilie a. c. P. S. Episcop Emilian, însoțit de colaboratori, a pornit înspre părțile Sighișoarei avînd ca obiectiv vizitarea unor biserici aflate în stare de degradare din cauza inundațiilor din 1975, slujbă arhierescă în parohia Boiu și punerea pietrei de temelie în filia Topa. Astfel, s-au vizitat bisericile: din Mica, din Coroiul Mic și din Heteiu, crăpătită din cauza alunecărilor de teren și a cutremurului. Ierarhul a fost întîmpinat în toate parohiile cu multă căldură de către cei prezenți.

A doua zi, 17 aprilie, P. S. Episcop Emilian și însoțitorii au fost întîmpinați după rînduiele tradiționale în parohia Topa și conduși la biserica din Boiu, unde a fost primit cu un cuvînt de — bun venit — de către P. C. protopop I. Dragolea și un sobor de preoți. P. S. Episcop Emilian într-o alucătuie a arătat importanța praznicului zilei. După aceea s-a început Sf. Liturghie în cadrul căreia a fost hirotonit întru preot licențiat în Teologie Vesa Ioan, iar tînărul Trif Gligor întru diacon. La sfîrșit Sf. Liturghii, P. S. Episcop Emilian a vorbit despre fericirea în lumina Sf. Scripturi.

P. C. Pr. Ionescu D-tru a adus mulțumiri P. S. Episcop Emilian. După Sf. Liturghie, P. S. Sa a mers în filia Topa, unde credincioșii, îmbrăcați în costume naționale l-au întîmpinat după datina străbună. După cuvîntul de mulțumire a început slujba și s-a pus piatra de temelie pentru o nouă biserică. P. S. Episcop Emilian a rostit un cuvînt despre biserică.

În ajunul zilei de 23 aprilie, P. S. Episcop Emilian s-a oprit în drum spre Cerghizel, în parohia Botorca, la vrednicul preot Gh. Cămpănu, onorîndu-l cu prezența de ziua onomastică, spre bucuria familiei și a oaspeților.

În ziua de 23 aprilie, P. S. Episcop Emilian, însoțit de colaboratorii din Centrul eparhial, au dat curs dorinței preotului și credincioșilor din parohia Cerghizel, prot. Tg. Mureș, de a le binecuvînta începutul de lucrare a noii biserici și a le pune piatra fundamentală.

În aceeași zi, în drum spre Reghin, P. S. Sa s-a oprit la Catedrala II din Tg. Mureș, unde un sobor de preoți au slujit Vecernia în ajun de prăznuire a Sf. Ierarhi Ilie Iorest și Sava Brancovici. La sfîrșitul Vecerniei, P. S. Episcop a rostit un cuvînt despre viața Sf. Ierarhi transilvăneni. Pr. Anca a mulțumit pentru vizita canonică. S-au împărțit credincioșilor ilustrate.

De la Tg. Mureș s-a mers la Reghin, unde P. S. Emilian a cîstuit cu prezența sa de ziua onomastică pe vrednicul preot Gh. Popa, iar a doua zi, 24 aprilie a. c., P. S. Episcop Emilian și însoțitorii au mers în parohia Logig, unde s-a săvîrșit Sf. Liturghie la un altar acoperit, frumos amenajat chiar pe locul unde va fi noua biserică. La sfîrșit a vorbit P. S. Sa, care pornind de la cuvintele Mîntuitorului: „Mergînd învățați...” a arătat importanța bisericii în care se împărtășește harul dumnezeiesc prin Sf. Taine, despre Sf. Ierarhi transilvăneni Ilie Iorest și Sava Brancovici, cinstirea mironosițelor și punerea pietrei de temelie pentru noua biserică. După slujba punerii pietrei fundamentale P. S. Sa a rostit un cuvînt despre Biserică și importanța ei.

În ziua de 27 aprilie, în drum spre București, P. S. Emilian a vizitat elevii Eparhiei de la Seminarul teologic Curtea de Argeș, în vederea repartizării lor în parohii.

Pr. Petru Pleșa
Prof. Ion Berciu